

Цікавим об'єктом для деміфологізації виступає «народна» етимологія, як назви самих Черкас, так і деяких міських мікротопонімів, відомих з XVI–XVIII ст. Також автор приділяє увагу таким дискусійним питанням в історії Черкас як роль цього міста у формуванні козацтва та взаємовідносини з ним, етнічний склад містян, історія черкаських церков, самоврядування та магдебурзьке право тощо.

Це видання призначене для істориків, краєзнавців, музейних працівників, археологів, викладачів і студентів історичних спеціальностей, усіх, хто цікавиться минулим міста Черкаси та України загалом.

ІСТОРИЧНІ ОПОВІДАННЯ ДЛЯ НАЙМОЛОДШИХ

Рец.: на Лазуренко Є., Лазуренко В. Дитячі подорожі до історичного Суботова [оповідання]. Черкаси : Вид. ФОП Гордієнко Є. І., 2023. 60 с.

Наскільки сьогодні важливим є приклад родини й батьків у вихованні дітей! Пунктуаційні правила в цьому реченні виходять за рамки правил – тут має бути не знак запитання, а оклику, бо відповідь очевидна. Насправді, роль сім'ї в вихованні дітей не можна перебільшити чи зменшити. Саме сімейні цінності є фундаментом процесу виховання. У сім'ї закладаються основи добра, любові, турботи, поваги, щирості, навіть

гідності й національної ідентичності. Батьки для дітей є першими «зразками» й «прикладками» як турбуватися про ближнього, бути милосердним, любити рідний край, без пафосу, перебільшень, натомість щиро, по-справжньому, з почуттям гідності й відданості.

У 2024 році вийшла в світ збірка оповідань «Дитячі подорожі до історичного Суботова». Її авторами є Євген та Валентин Лазуренки, син і тато. Але насправді до видання цієї книжки дотична вся сім'я – донька Мілана взяла на себе роль ілюстратора, а мама – оберігала спокій рідних і надихала на творчість.

Ця збірка є справді цінною в світі дитячої художньої літератури, так як оповідання написані для дітей, самою дитиною й ілюстровані дитячими малюнками. До честі авторів, вони розповідають про відвідини села, звідки родом тато Валентин – Суботова, що на Чигиринщині Черкаської області. Про це село знає вся Україна, так як це місце козацької слави – тут був родинний маєток сім'ї Хмельницьких, до наших днів залишилися славновідомі історичні пам'ятки – Ільїнська церква та три криниці й багато цікавих місць, де можна зупинитися й познайомитися з історією, культурою, духовністю українського народу. Важливо, що дитина рідною (українською) мовою розповідає про цікаві місця, куди їх водив тато, дідусь, ділиться своїми враженнями, захопленнями, переживаннями. З педагогічної точки зору, це є один із найдієвіших прийомів – навчання власним прикладом, який може стати чудовою мотивацією для інших.

«Дитячі подорожі до історичного Суботова» – це один із найкращих прикладів сімейного виховного проєкту, коли залучені всі члени сім'ї, кожний виконує свою частину колективної роботи. І є прекрасний результат – видана збірка.

Сучасна освітня парадигма містить в основі педагогіку партнерства. Надзвичайно важливо, в яких умовах зростає дитина, які цінності їй прищеплюють, на що в родині звертають увагу, що є головним, нормою, прикладом. Працюючи

в освітній сфері майже 30 років, без перебільшень можно сказати, що бачила різні сім'ї, стилі виховання, впливи на дітей. Але залишаюся прихильницею тих думок, що виховання дітей є справою сімейною, родинною. Якщо дитина зростає в мирі, злагоді, гармонії, а батьки є прикладом унормованої поведінки, ціннісних ставлень, пошановувачами звичаїв і традицій, дотримання правил, то така дитина не піддається на деструктивні впливи безкультур'я та цинізму. Вона розуміє, що любов і добро є важливішими цінностями в житті, аніж заздрість і ницість. В іншому випадку дуже важко щось корегувати чи змінювати.

Українці сьогодні зіткнулися з надзвичайним викликом – війна. Складна, важка, виснажлива, руйнуюча. Але як важливо звернутися до історії, культурно-духовних надбань й цим зрозуміти, що український народ завжди воював за свою землю, свободу й незалежність. Отже, українська земля здавна народжувала патріотів, здатних вірою й правдою боронити інтереси рідної землі.

Женя й Міланочка – дуже юні українці, проте справжні патріоти. Своєю роботою вони вносять важливу частинку у велику справ – Перемогу. Їм не за розповідями знайомі патріотичні цінності, адже вони власним прикладом показують одноліткам, як любити рідний край, як можна пишатися тим місцем, звідки твої корені, поважати рідних, цінувати їхню працю. Так і формується соціальний досвід молодого покоління, плекається громадянське, ідентичне, українське.

Ми сподіваємося, що це не остання колективна збірка сім'ї Лазуренків, по переду нові теми, досягнення й мирна Україна!

*Наталія СТЕПАНОВА,
член НСКУ*